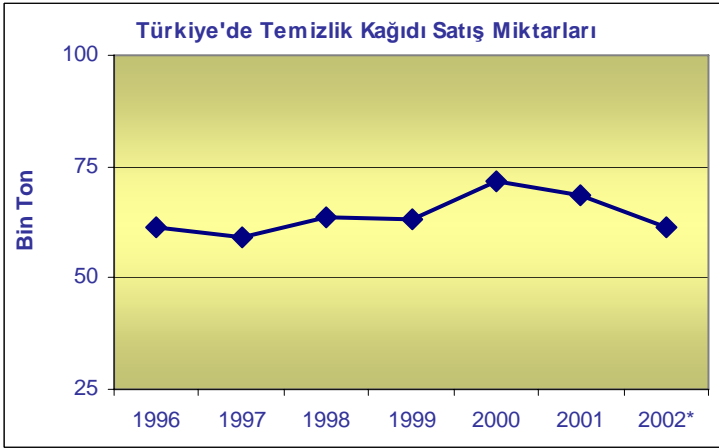
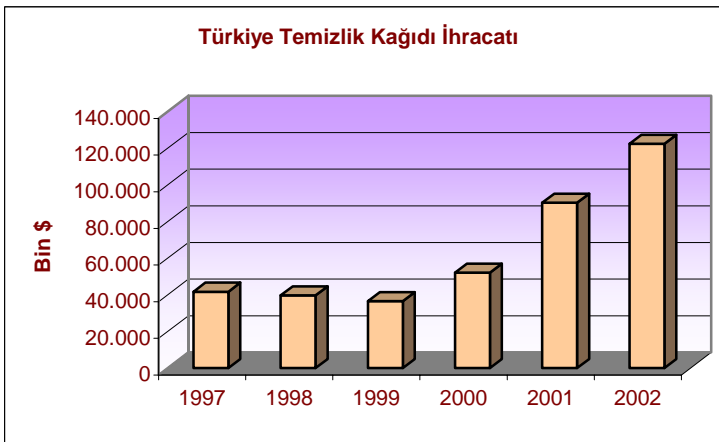

Dünya temizlik kağıdı ihracatı 10 milyar \$'a ulaşmıştır. Dünya ihracatından en büyük payı alan ülkeler ise sırasıyla Almanya, ABD, İtalya, Fransa ve Kanada'dır. 2001 yılında en çok temizlik kağıdı tüketen bölge kişi başına yaklaşık 24 kg ile Kuzey Amerika'dır. Onu sırasıyla Batı Avrupa, Japonya, Okyanusya, Doğu Avrupa, Latin Amerika ve Çin takip etmektedir. Bu verilerden açıkça anlaşılmaktadır ki; temizlik kağıdı tüketimi ile gelişmişlik düzeyi arasında doğru orantılı bir ilişki vardır.

1996 yılında 61,6 bin ton olan Türkiye temizlik kağıdı satış miktarı, 2001 yılına gelindiğinde 68,6 bin tona kadar yükselmiştir. Buna rağmen, Türkiye'de yılda kişi başına ortalama 800 gr temizlik kağıdı tüketilmektedir. Bu durum, Türkiye'de yeterince temizlik kağıdı kullanılmadığı anlamına gelmektedir. Çağdaş, kaliteli ve sağlıklı bir toplum yaşamı için temizlik kağıdı kullanımının yaygınlaştırılması gerekmektedir. Bu da, toplumun temizlik ve hijyen bilincini çeşitli eğitim ve iletişim araçlarını kullanarak artırmakla sağlanabilir.

1997 yılında 41,7 milyon \$ olan Türkiye'nin temizlik kağıdı ihracatının 2001 yılında 90,2 milyon \$'a yükselmiştir. 2002 yılında ise bir önceki yıla göre %35,7 oranında artışla ihracat 122,4 milyon \$'a ulaşmıştır.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
I) TEMİZLİK KAĞIDI ÜRETİM YÖNTEMİ	1
II) TEMİZLİK KAĞIDI STANDARTLARI	2
III) DÜNYA TEMİZLİK KAĞIDI PİYASASI	3
<u>BAZI ÖNEMLİ PAZARLAR</u>	7
a) ABD	7
b) Batı Avrupa	9
IV) TÜRKİYE'DE TEMİZLİK KAĞIDI SEKTÖRÜ	10
a) Türkiye Temizlik Kağıdı Üretimi ve Kapasite Kullanım Oranı	10
b) Türkiye'de Temizlik Kağıdı Tüketimi	11
c) Türkiye Temizlik Kağıdı Sektöründe İstihdam	12
d) Türkiye Temizlik Kağıdı İhracatı	13
e) Türkiye Temizlik Kağıdı İthalatı	14
f) Türkiye'nin Temizlik Kağıdı İthalatına Uyguladığı Vergi Oranları	15
g) Türkiye'de Temizlik Kağıdının Dağıtımı	17
V) SEKTÖRÜN BAŞLICA SORUNLARI	17
VI) SONUÇ	18
KAYNAKLAR	19
TÜRKİYE'NİN BELLİ BAŞLI TEMİZLİK KAĞIDI ÜRETİCİ-İHRACATÇILARI	20

Ekim-2003

Hazırlayan

Sevil SAKARYA
AR-GE ŞUBESİ

Bu çalışmanın taslaklarını inceleyerek değerli görüş ve önerilerini bizimle paylaşan İpek Kağıt San. ve Tic.A.Ş.'ye teşekkür ederiz.

GİRİŞ

Temizlik kağıdı düşük gramajlı (14-40 gr/m²) krepli kağıtlara verilen genel bir tanımdır. Temizlik kağıdını oluşturan başlıca ürün grupları;

- tuvalet kağıdı,
- havlu,
- peçete,
- mendil,
- kutu mendil olarak ifade edilebilir.

Son yıllarda kağıt üretim teknolojisinde yaşanan yeni teknolojik gelişmeler, bu ürün gruplarına ıslak mendil ve ıslak tuvalet kağıdı gibi yeni çeşitlerin eklenmesine neden olmuştur. Islak mendiller; bebek temizleme mendilleri ile el, yüz ve makyaj temizliğinde kullanılan cep tipi paket ıslak mendil olmak üzere iki grupta ele alınmaktadır.

I) TEMİZLİK KAĞIDI ÜRETİM YÖNTEMİ

Temizlik kağıdı üretiminde hammadde olarak %100 kimyasal beyazlatılmış selüloz kullanılabildiği gibi; atık kağıtlar da mürekkebi giderilmek suretiyle (DIP) kullanılabilir. Ayrıca, matbaa atığı kenar kırpıntılar da selüloz ile karıştırılmak suretiyle kullanılabilir. Bu hammaddeler tek başına ya da karışım olarak "hidropulper"de su ile açılarak hamur haline getirilir. Yapılacak kağıt cinsine göre (mendil, yüz temizlik kağıdı, tuvalet kağıdı, havlu, peçete gibi) istenilen derecede öğütülerek harman yapılır. Temizleme ve eleme kademelerinden geçirilerek kağıt makinesine gönderilir. Kağıt makinesi, elek, pres ve kurutma kısımlarından oluşur. Elek ve pres kısımları değişik konstrüksüyon ve tiplerde olabilir. Kurutma kısmı "yankee silindiri" ve "hood"dan oluşur. "Yankee silindiri" içten verilen basınçlı buhar ile ısıtılır. Kağıt silindir üzerine yapışarak hareket ederken içten verilen buharla ısınır, dıştan sıcak hava verilir ve kağıttan çıkan su haharı emilerek dışarı atılır. Silindir yüzeyine yapışık kağıt yüzeyden bir raspa ile kazınarak ayrılır. Bu esnada kağıt kreplenmiş de olur. Silindirden ayrılan kağıt ürün sarıcıya sarılır. Silindir hızı ile ürün sarıcı hızı arasında istenilen krep oranına göre hız farkı yaratılır. Örneğin; %20 krepli 17 gr/m² tuvalet kağıdı üretimi yapılacak ve makine hızı 1.300 m/dk ise; ürün sarıcı hızı $1.300 \times 0,80 = 1.040$ m/dk ya ayarlanmalıdır. Bu şekilde ürün sarıcıya sarılan kağıt %20 krepli olacaktır. Ürün sarıcıdan sonra kağıt bobin makinesinde istenilen kat sayısı ve bobin ebatlarına uygun şekilde kesilir ve sarılır. Bu bobinler konverting makinelerinde istenilen nihai ürüne dönüştürülür, ambalajlanır ve tüketici hizmetine sunulur.

Temizlik kağıdı üretim makinesi, kağıdın üretiminde önemli rol oynamaktadır. Elek eni 3 m ve daha düşük makineler Batı Avrupa, Asya ve Latin Amerika'da bulunmaktadır. Kuzey Amerika'daki makinelerin çoğu ile Avrupa'daki en son makinelerin enleri 3-5,50 m arasındadır. Türkiye'deki temizlik kağıdı makineleri ise 2,45-4,62 m arasında elek enine sahiptir.

II) TEMİZLİK KAĞIDI STANDARTLARI

Genel olarak kağıt-karton sektöründe uygulanan test metotları şu anda TAPPI (Technical Association of Pulp and Paper) standart metotlardır. Şüphesiz TAPPI haricinde SCAN, DIN ve ISO gibi dünyaca bilinen ve kullanılan standartlar mevcuttur. Ancak, sektörde kullanılan standart TAPPI metotları, bugüne kadar sürekli geliştirilmiş ve değiştirilmiş olmasına rağmen, buna paralel yapılması gereken değişiklik ve uyarlamalar sektörümüzde pek yapılmamıştır. Bu durum, Türkiye'nin dışarıya daha açık bir ekonomi politikası izlemeye başlamasıyla önemini göstermiş ve kalite ön plana çıkmıştır. Dolayısıyla, kaliteyi ilgilendiren her türlü test metodu, ölçüm sistemi ve analiz yöntemleri gibi unsurlar, gelişmiş teknolojileri ile aynı olmak durumundadır. Sektör için kullanılan test metotlarının zamana uyulanması çalışmaları başlatılmıştır. Ancak, benzer çalışmaların TSE standartlarında da yapılması gerekmektedir. Temizlik kağıdında kullanılan standartlar şu şekilde sıralanabilir;

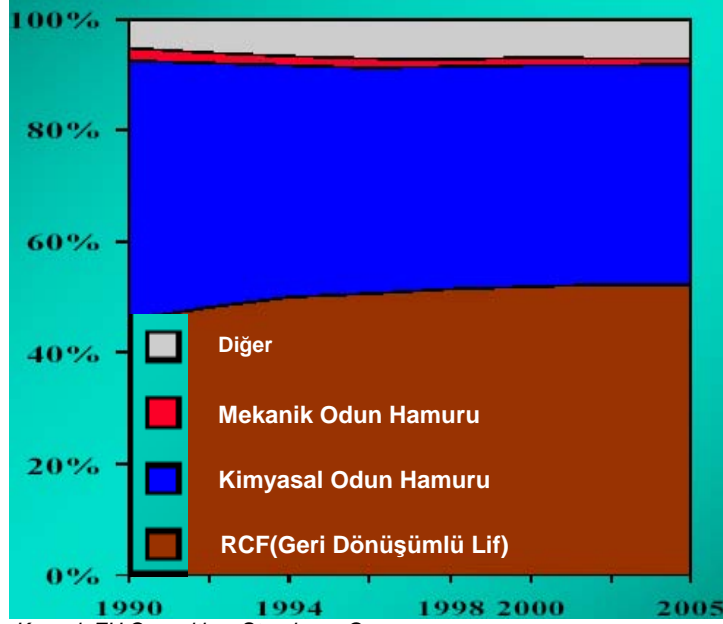
- **TS 11668 – Kağıt Havlular:** Bu standart krepli kağıttan yapılmış havluları kapsar. Diğer amaçlar için kullanılan temizlik kağıtları ile örülerek veya dokunarak üretilmiş kumaş havluları kapsamaz.
- **TS 12279 – Çevre Etiketleri-Ekoloji Kıstasları-Mutfaklarda Kullanılan Sargı Halindeki Kağıt Havlular İçin:** Bu standart, sıvıları emme, kirli yüzeyleri temizleme amacıyla kullanılan sargı (rulo) halindeki kağıt havlulara ekoloji etiketi vermek için çevre etiketi ekoloji kıstaslarını kapsar. Yumuşak kağıttan yapılmış peçete ve mendilleri kapsamaz. Bu havlular, pütürlü kıvrımlı bir veya daha çok tabakadan oluşur.
- **TS 12439 – Kağıt Peçeteler:** Bu standart, kağıttan yapılmış peçeteleri kapsar. Diğer amaçlar için kullanılan temizlik kağıtları ile kumaştan yapılmış peçeteleri kapsamaz.
- **TS 12385 – Tuvalet Kağıdı:** Bu standart, rulo ve katlanmış tabakalar halindeki tuvalet kağıtlarını kapsar. Diğer amaçlar için kullanılan temizlik kağıtlarını kapsamaz.
- **TS 12384 – Kağıt Mendil:** Bu standart, kağıttan yapılmış mendilleri kapsar. Diğer amaçlar için kullanılan temizlik kağıtları ile kumaştan yapılmış mendilleri ve kolonyalı mendilleri kapsamaz.

III) DÜNYA TEMİZLİK KAĞIDI PİYASASI

Dünya temizlik kağıdı imalatında %40'a yakın oranda geri dönüşümlü lif (RCF), %45'e yakın oranda kimyasal odun hamuru, yaklaşık %1 oranında mekanik odun hamuru ve %2'ye yakın oranda da diğer malzemeler kullanılmaktadır.

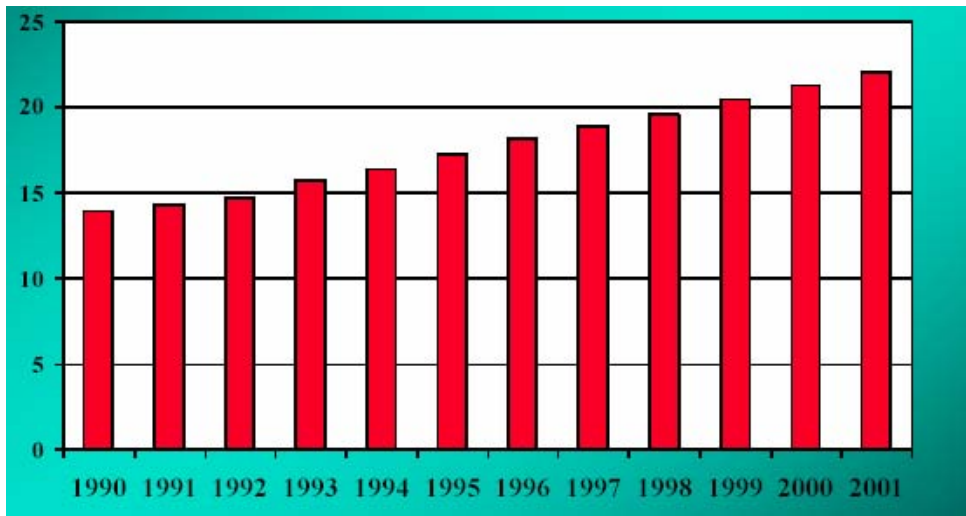
Grafik 1- Dünya Temizlik Kağıdı İmalatında Hammadde Yapısındaki Gelişmeler

Kaynak:EU Consulting, Starnberg, Germany

Dünya temizlik kağıdı tüketimi 1990 yılından itibaren miktar bazında sürekli artış eğilimi göstermiştir. 1990 yılında yaklaşık 14 milyon ton civarında olan dünya temizlik kağıdı tüketimi 2001 yılında yaklaşık 22 milyon tona çıkmıştır.

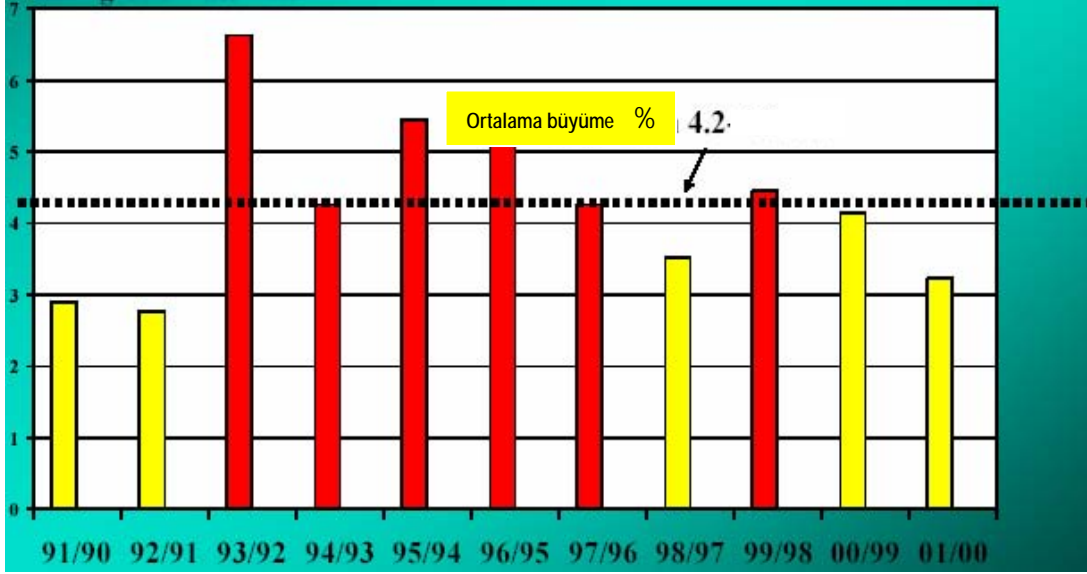
Grafik 2- Dünya Temizlik Kağıdı Tüketimi (Milyon Ton)

Kaynak:EU Consulting, Starnberg, Germany

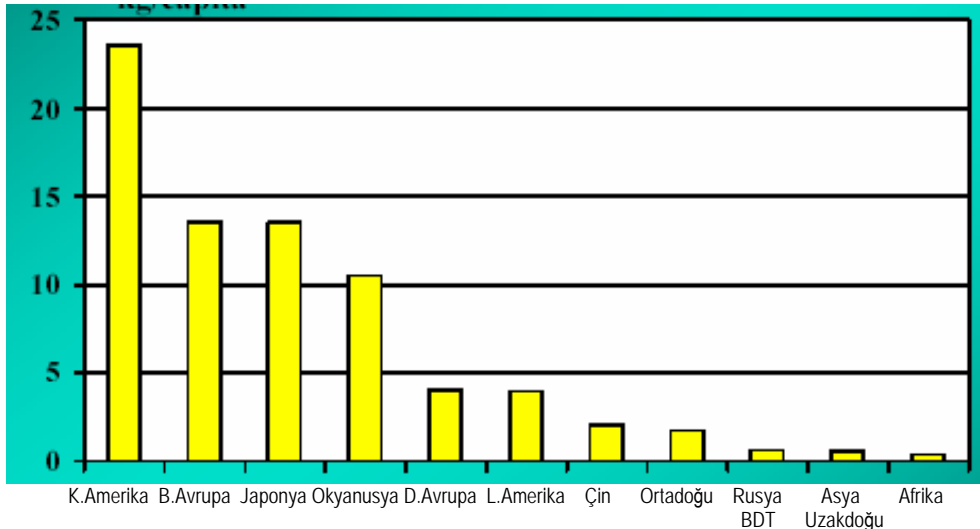
1990-2001 yılları arasında dünya temizlik kağıdı tüketimindeki ortalama büyüme oranı %4,2 olarak kaydedilmiştir. 1992-1993 yılları arasında yaklaşık %6,5 oranına yükselen tüketim artış oranı, 2000-2001 yıllarına bakıldığında yaklaşık %3,2 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 3- 1990-2001 Yılları Arasında Dünya Temizlik Kağıdı Tüketimindeki Büyüme Oranı (%)

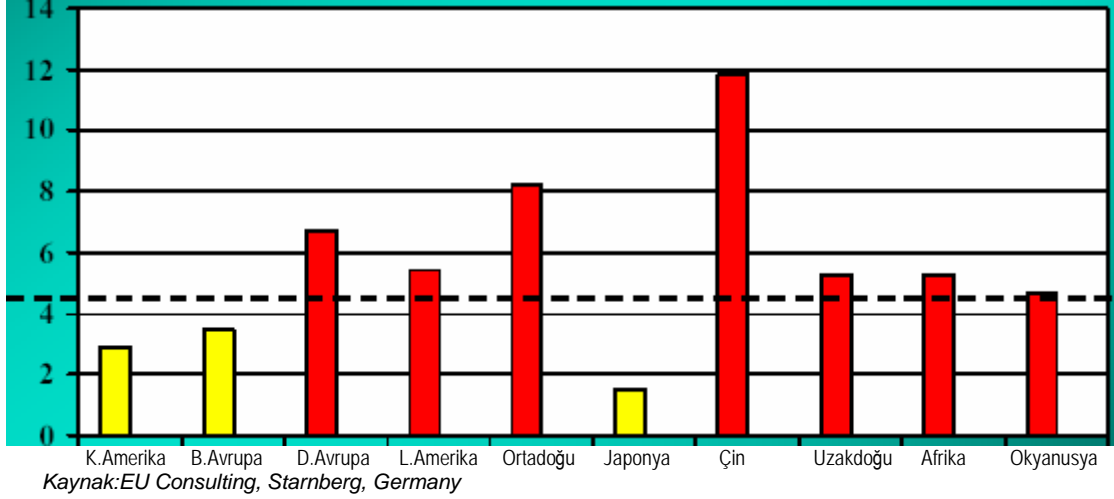
Bölgesel olarak kişi başına temizlik kağıdı tüketimine bakıldığında; 2001 yılında en çok temizlik kağıdı tüketen bölge kişi başına yaklaşık 24 kg'la Kuzey Amerika'dır. Kuzey Amerika'yı kişi başına yaklaşık 14 kg'la Batı Avrupa'nın takip ettiği ve sırasıyla Japonya, Okyanusya, Doğu Avrupa, Latin Amerika ve Çin'in kişi başına temizlik kağıdı tüketiminde ilk sıralarda yer aldığı dikkati çekmektedir. Dolayısıyla, temizlik kağıdı tüketiminin gelişmişlik düzeyi ile doğru orantılı olduğu sonucuna varılabilir.

Grafik 4- Bölgesel Olarak 2001 Yılında Dünyada Kişi Başına Temizlik Kağıdı Tüketimi (Kişi Başına Kg)

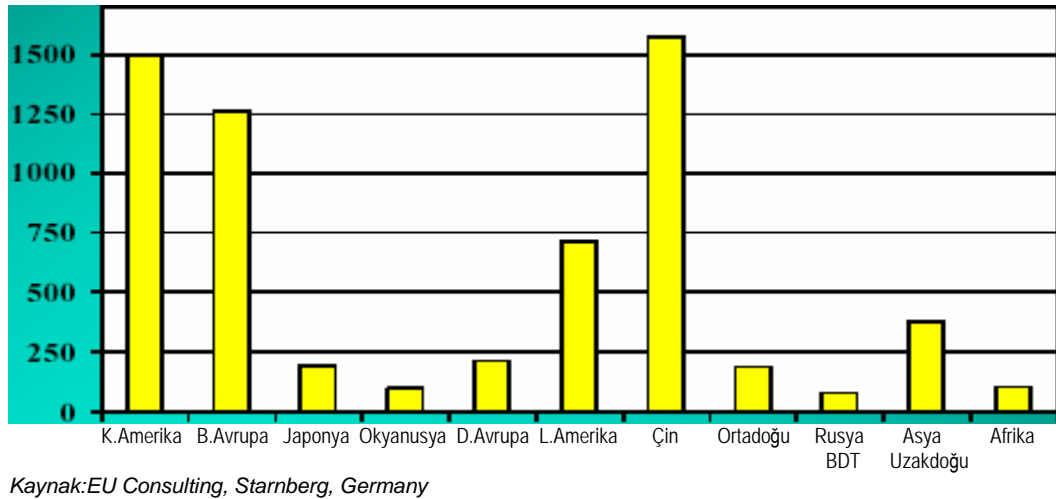
1993-2001 yılları arasında bölgesel olarak dünya temizlik kağıdı talebine bakıldığında ise; %12'lik büyüme oranıyla ilk sırayı Çin'in aldığı, onu yaklaşık %8'lik büyüme oranıyla Ortadoğu'nun takip ettiği ve Doğu Avrupa'nın da üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir.

Grafik 5- 1993-2001 Yılları Arasında Bölgesel Olarak Dünya Temizlik Kağıdı Talebindeki Büyüme Oranları (%)

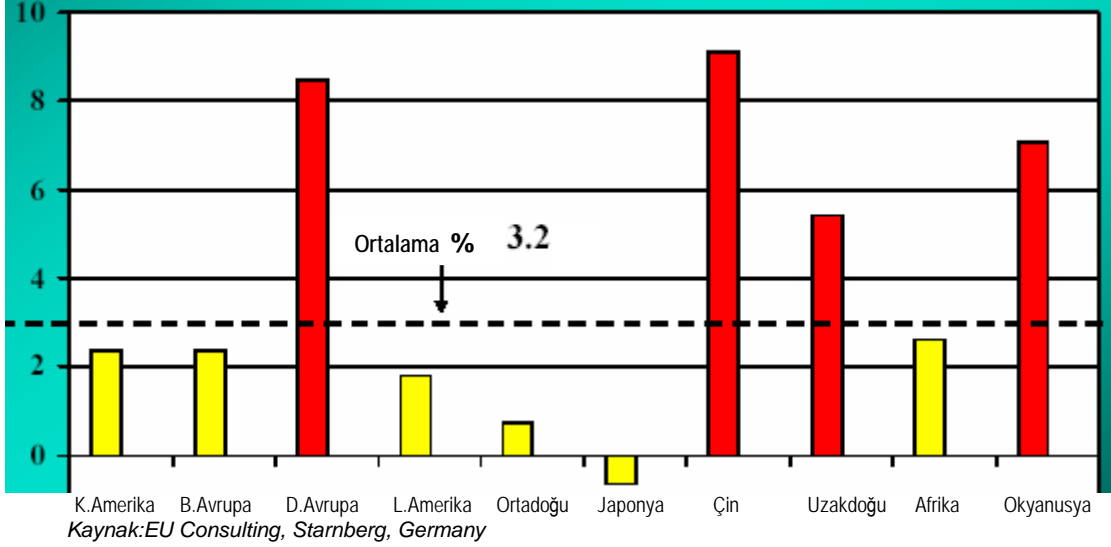
1993-2001 yılları arasında dünya temizlik kağıdı pazarlarındaki büyümeye bakıldığında; yaklaşık 1,7 milyon tonla ilk sırayı Çin'in aldığı görülmektedir. Kuzey Amerika'nın 1,5 milyon tonluk büyüme gerçekleştirdiği, Batı Avrupa'nın ise 1,2 milyon tonluk büyüme ile üçüncü sırada yer aldığı görülmektedir.

Grafik 6- 1993-2001 Yılları Arasında Temizlik Kağıdı Pazarlarındaki Büyüme Hacmi (Bin Ton)

2001 yılı dünya temizlik kağıdı tüketiminde ortalama %3,2'lik büyüme olduğu görülmektedir. Çin yaklaşık %9'luk büyüme oranıyla dünya temizlik kağıdı tüketim artışında söz sahibi olurken, Doğu Avrupa yaklaşık %8, Okyanusya %7 oranında büyüme kaydetmiştir.

Grafik 7- 2001 Yılında Dünya Temizlik Kağıdı Tükemindeki Büyüme Oranları (%)

2000 yılında dünyada 9,6 milyar \$ değerinde temizlik kağıdı ihracatı gerçekleştirilmiştir. Dünya temizlik kağıdı ihracatından en büyük payı alan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD, İtalya, Fransa ve Kanada'dır.

Tablo 1- Dünya Temizlik Kağıdı İhracatı (Bin \$)

	1996	1997	1998	1999	2000
Almanya	1.468.991	920.196	1.375.211	1.419.925	1.234.040
ABD	966.322	942.220	872.005	1.005.093	1.119.172
İtalya	727.221	717.600	753.087	772.888	771.055
Fransa	620.674	581.454	682.970	646.434	670.651
Kanada	417.169	450.592	491.537	539.889	627.328
İsveç	555.506	497.327	464.812	512.153	570.055
İngiltere	460.575	497.327	487.480	504.753	501.545
Belçika	464.922	370.269	463.184	478.161	497.244
Hollanda	511.887	470.907	435.578	478.874	470.079
Meksika	238.984	295.099	320.471	488.636	419.506
Toplam	8.734.860	8.050.169	8.749.985	9.466.892	9.612.090

Kaynak: PC/TAS

2000 yılında dünyada 9,1 milyar \$ değerinde temizlik kağıdı ithalatı gerçekleştirilmiştir. Dünya temizlik kağıdı ithalatından en büyük payı alan ülkeler sırasıyla Almanya, ABD, Fransa, İngiltere ve Kanada'dır.

	1996	1997	1998	1999	2000
Almanya	886.434	776.407	892.239	1.024.167	1.042.717
ABD	506.205	594.634	661.817	792.703	930.141
Fransa	824.975	771.749	830.785	832.221	859.506
İngiltere	666.804	643.001	727.466	700.524	733.791
Kanada	416.070	420.492	460.734	584.737	654.963
Hollanda	438.887	385.278	322.324	415.171	402.736
Belçika	0	0	418.723	444.644	393.847
İsviçre-Lihtenştayn	255.042	237.078	238.084	246.017	237.431
İspanya	256.313	237.580	228.728	237.340	236.694
İtalya	188.473	186.169	204.432	206.176	211.714
Toplam	8.210.711	7.986.658	8.367.715	8.962.324	9.179.118

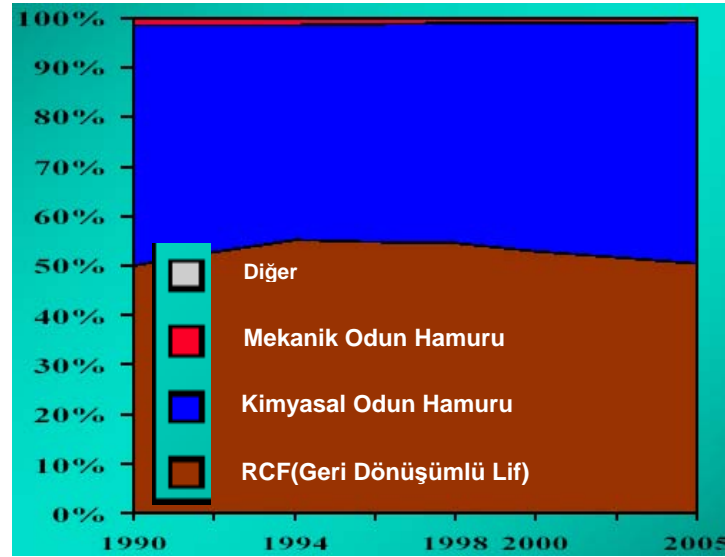
Kaynak:PC/TAS

BAZI ÖNEMLİ PAZARLAR

a) ABD

Kuzey Amerika temizlik kağıdı imalatında %50'ye yakın oranda geri dönüşümlü lif (RCF), %49'e yakın oranda kimyasal odun hamuru ve yaklaşık %1 oranında mekanik odun hamuru kullanılmaktadır.

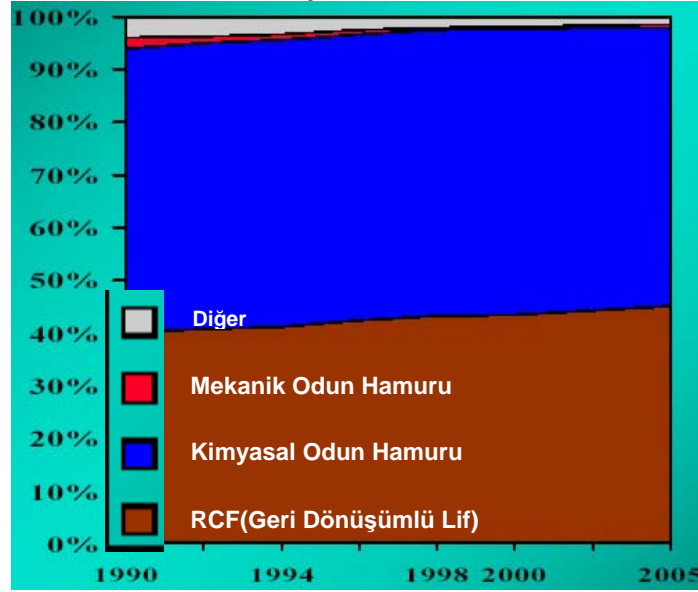
Grafik 8- Kuzey Amerika Temizlik Kağıdı İmalatında Hammade Yapısındaki Gelişmeler

Kaynak:EU Consulting, Starnberg, Germany

Latin Amerika temizlik kağıdı imalatında %40'a yakın oranda geri dönüşümlü lif (RCF), %55'e yakın oranda kimyasal odun hamuru, yaklaşık %1 oranında mekanik odun hamuru ve yaklaşık %4 oranında da diğer malzemeler kullanılmaktadır.

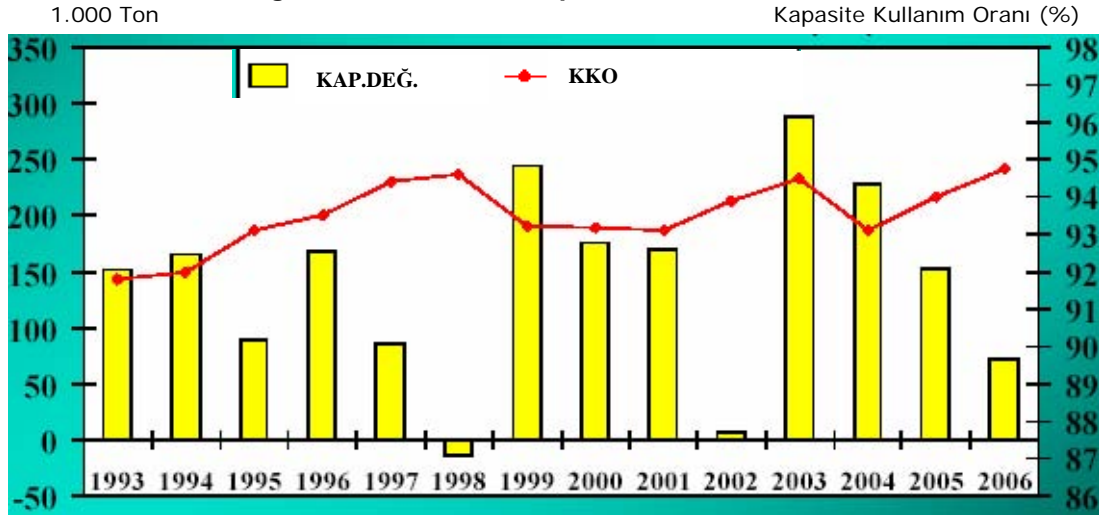
Grafik 9- Latin Amerika Temizlik Kağıdı İmalatında Hammade Yapısındaki Gelişmeler

Kaynak: EU Consulting, Starnberg, Germany

Kuzey Amerika'da 1993 yılında temizlik kağıdı üretim kapasitesi 150 bin ton iken, 1999 yılında yaklaşık 250 bin tona çıkmıştır. 2003 yılında ise kapasitenin 300 bin tona yaklaşacağı ancak, sonraki yıllarda düşmeye başlayacağı ve 2006 yılında 75 bin tona kadar ineceği tahmin edilmektedir.

Grafik 10- 1993-2006 Yılları Arasında Kuzey Amerika Temizlik Kağıdı Sanayinin Net Kapasite Değişimi* ve Ortalama Kapasite Kullanım Oranı

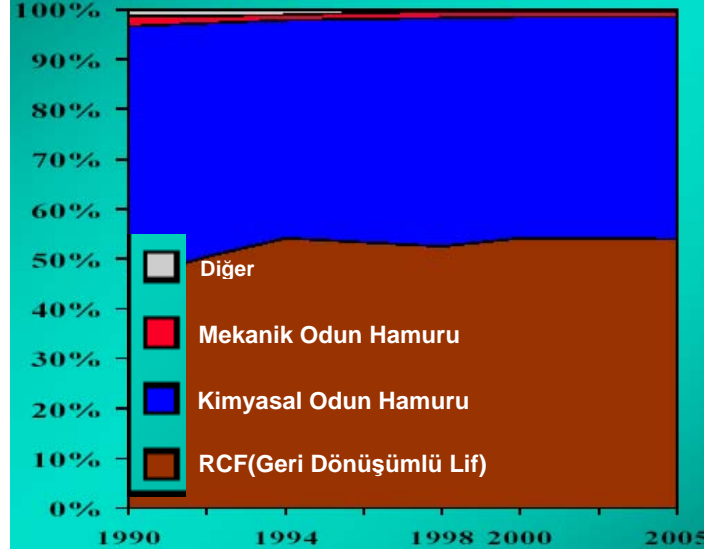
*Sadece projelere dayanarak hazırlanmıştır.
Kaynak: EU Consulting, Starnberg, Germany

1993 yılında Kuzey Amerika'nın temizlik kağıdı kapasite kullanım oranı %92 iken, bu oran 1998 yılında %94,5'a kadar yükselmiştir. 2003 yılında yine %94,5 oranında gerçekleşmesi beklenen kapasite kullanım oranının bir sonraki yıl düşeceği, daha sonra yükselişe geçeceği ve 2006 yılında %95 seviyelerine yaklaşacağı düşünülmektedir.

b) BATI AVRUPA

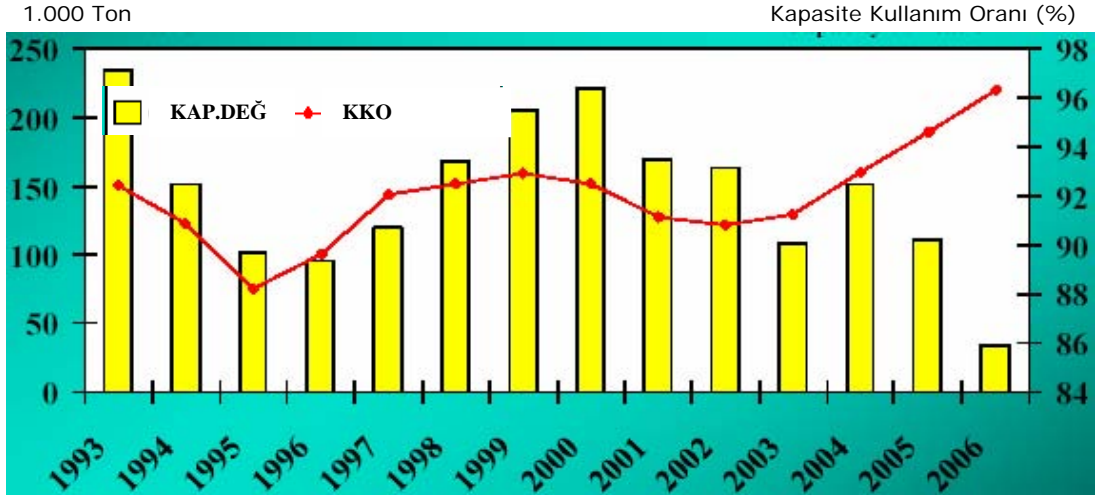
Grafik 11-Batı Avrupa Temizlik Kağıdı İmalatında Hammadde Yapısındaki Gelişmeler

Kaynak:EU Consulting, Starnberg, Germany

Avrupa temizlik kağıdı imalatında %50'ye yakın oranda geri dönüşümlü lif (RCF), %45'e yakın oranda kimyasal odun hamuru, yaklaşık %2 oranında mekanik odun hamuru ve yaklaşık %2 oranında da diğer malzemeler kullanılmaktadır.

Grafik 12- 1993-2006 Batı Avrupa Temizlik Kağıdı Sanayi Net Kapasite Değişimi* ve Ortalama Kapasite Kullanım Oranı

*Sadece projelere dayanarak hazırlanmıştır.
Kaynak:EU Consulting, Starnberg, Germany

Avrupa'nın 1993 yılında temizlik kağıdı üretim kapasitesi 230 bin tona yakın iken, 2000 yılında yaklaşık 220 bin tona düşmüştür. 2006 yılında ise 30 bin tona kadar ineceği tahmin edilmektedir.

Avrupa temizlik kağıdı kapasite kullanım oranı ise; 1993 yılında %97 iken, yıllar itibariyle inişli çıkışlı bir eğilim göstermiş ve 2002 yılında %93 oranında gerçekleşmiştir. 2004 yılından sonra düşme eğilimine girmesi beklenen bu oranının 2006 yılında %86 civarında gerçekleşmesi beklenmektedir.

IV) TÜRKİYE'DE TEMİZLİK KAĞIDI SEKTÖRÜ

GTİP Numarası **Ürün Tanımı**

4803	Tuvalet ve yüz temizliği için ince kağıt, havlu veya kağıt peçete ve ev işlerinde veya sağlık amaçlarıyla kullanılan benzeri kağıtlar, selüloz vatka ve selüloz elyaf tabakaları
4818	Tuvalet kağıtları ve ev işlerinde kullanılan türden benzeri kağıt, selüloz vatka veya selüloz liflerden tabakalar; kağıt hamurundan, kağıttan, selüloz vatkadandan veya selüloz lif tabakalardan kağıt mendiller, kurutma kağıtları, havlular masa örtüleri, sofr peçeteleri, bebek bezleri, tamponlar, yatak çarşafı ve benzeri ev eşyası, hijyenik ve hastane eşyası

a) Türkiye Temizlik Kağıdı Üretimi ve Kapasite Kullanım Oranı

1996-2002 yılları arasında Türkiye temizlik kağıdı üretimi inişli çıkışlı bir eğilim göstermiştir. 1996 yılında 62 bin ton olan Türkiye temizlik kağıdı üretim miktarı, 2001 yılında 68 bin tona çıkmıştır. Değer bazında ise; 1996 yılında 137 milyon \$ olarak gerçekleşen Türkiye temizlik kağıdı üretimi, 2001 yılında bir önceki yıla göre %19 oranında düşüş göstermiş, 2002 yılı Ocak-Eylül döneminde ise 108,4 milyon \$ olarak gerçekleşmiştir.

	Miktar (Ton)	Değer(Milyon \$)
1996	62.043	137,0
1997	68.803	130,5
1998	67.268	141,1
1999	65.906	112,2
2000	72.058	118,9
2001	68.120	95,8
2002*	65.316	108,4
	13,5 Milyon Adet	

Kaynak: DIE. Bilgiler kamu kesimine ait tüm imalat sanayi işyerleri ile 10 ve daha fazla kişi çalışan özel sektör imalat sanayi işyerlerinin katma değerinin yaklaşık %80'ini oluşturan büyük ölçekli imalat sanayi işyerlerine aittir.

**2002 yılı bilgileri geçici ve 9 aylıktır. Üretim değerlerinde KDV hariçtir.*

1996 yılından itibaren temizlik kağıdı kapasite kullanım oranına bakıldığında önemli iniş ve çıkışlar görülmemiştir. Ortalama %75 civarında seyreden Türkiye temizlik kağıdı kapasite kullanım oranı 2001 yılında %74,4 oranında iken, 2002 yılı Ocak-Eylül döneminde %78,7 oranında gerçekleşmiştir.

Tablo 4- Türkiye Temizlik Kağıdı Kapasite Kullanım Oranı (KKO)			
	Devlet	Özel	Toplam
1996	68,8	89,5	78,7
1997	77,2	93,7	86,5
1998	74,2	89,6	81,8
1999	68,3	83,6	76,7
2000	70,3	90,4	82,1
2001	66,9	77,6	74,4
2002*	60,5	86,4	78,7

Kaynak: DİE. *2002 yılı verileri geçici ve 9 aylıktır.

Türkiye Temizlik Kağıdı Sektöründe Başlıca Üreticiler ve Markaları

İpek Kağıt ⇒ Selpak, Solo, Silen, Servis, Marathon

Toprak Kağıt ⇒ Fiesta, Gala, Dore, Nova, Roza, Kreep

Viking Kağıt ⇒ Senso, Lily, Select

İpekyolu Kağıt ⇒ Cleany, Finest, Point

Dentaş ⇒ Temiş, Yumy

b) Türkiye’de Temizlik Kağıdı Tüketimi

Türkiye’nin hijyen ürünleri tüketiminde sanılanın aksine, birçok ülkeden geride olduğu görülmektedir. İpek Kağıt tarafından yurt genelinde yapılan bir araştırmada; temizlik kağıdı tüketimi Avrupa ülkelerinden düşük olan Türkiye’nin birçok Ortadoğu ülkesinden de geri olduğu belirlenmiştir. Söz konusu araştırmaya göre, temizlik kağıdı tüketiminde 14 Ortadoğu ülkesi arasında yedinci sırada yer alan Türkiye’de yılda kişi başına ortalama 800 gr temizlik kağıdı tüketilmektedir. Tüketim verilerinden de anlaşılacağı üzere; Türkiye’de yeterince temizlik kağıdı kullanılmamaktadır. Temizlik kağıdının en çok tüketilen çeşidi olan tuvalet kağıdı tüketiminin ise kişi başına yılda 350 gr yaklaşık 4 rulo olduğu belirlenmiştir. Kağıt havlu ürün grubunda ise Türkiye’de kişi başına tüketim yılda yaklaşık 75 gr yaklaşık 1 rulodan daha azdır. Batı Avrupa’da kişi başına tüketim ortalaması Türkiye’nin yaklaşık 19 katıdır. Dolayısıyla, kağıt havlu kullanımı tuvalet kağıdı ile karşılaştırıldığında çok daha düşük seviyelerde kalmaktadır. Türkiye’de toplam nüfusun sadece %8’i kağıt havlu kullanırken, kağıt peçete kategorisinde kullanım oranları tuvalet kağıdı ve kağıt havluya göre daha yüksektir.

Türkiye’de kişi başına tuvalet kağıdı tüketiminin düşük olmasında ekonomik nedenlerin yanı sıra, bu ürünün Avrupa’dan 20 yıl sonra tanınması da etkili olmuştur. Islak mendiller ise Türkiye’de tüketim potansiyeli hızla büyüyen ürün grubu olarak dikkati çekmektedir.

İslam ülkeleri arasında Lübnan yıllık 7,8 kg temizlik kağıdı tüketimiyle ilk sırada yer alırken, onu 6,3 kg ile Birleşik Arap Emirlikleri, 4 kg ile Malezya, 3,6 kg ile S.Arabistan, 1,4 kg ile Suriye, 1,1 kg ile Tunus izlemektedir. Türkiye kişi başına 800 gr tüketimle Tunus’dan sonra gelirken, ülkemizde hanelerin sadece %24’ünde tuvalet kağıdı kullanılmaktadır.

Türkiye’de temizlik kağıdı satış miktarlarına bakıldığında, 1996 yılından itibaren artış ve azalışlar olduğu dikkati çekmektedir. 1996 yılında 61,6 bin ton olan temizlik kağıdı satış miktarı 2001 yılında 68,6 bin tona kadar yükselmiştir. 2002 yılı Ocak-Eylül döneminde ise 61,3 bin tonluk satış gerçekleştirilmiştir.

Tablo 5- Türkiye’de Temizlik Kağıdı Satış Miktarı	
	Miktar(Bin Ton)
1996	61,6
1997	59,3
1998	63,7
1999	63,0
2000	71,5
2001	68,6
2002*	61,3

*Kaynak: DİE. Bilgiler kamu kesimine ait tüm imalat sanayi işyerleri ile 10 ve daha fazla kişi çalışan özel sektör imalat sanayi işyerlerinin katma değerinin yaklaşık %80’ini oluşturan büyük ölçekli imalat sanayi işyerlerine aittir. *2002 yılı bilgileri geçici ve 9 aylıktır.*

Yapılan bir araştırmaya göre; Türkiye temizlik kağıdı pazarından en büyük payı %46’lık satış oranıyla tuvalet kağıdı almıştır. Tuvalet kağıdını %25’lik satış oranıyla kağıt peçete takip etmektedir.

Tablo 6- Türkiye Temizlik Kağıdı Piyasasındaki Ürünlerin Satış Dağılımı (%)	
Ürün	Pay
Tuvalet Kağıdı	46
Peçete	25
Havlü	15
Mendil ve Kutu Mendil	13

Kaynak: AC Nielsen ZET

c) Türkiye Temizlik Kağıdı Sektöründe İstihdam

Türkiye’de temizlik kağıdı sektöründe bugün toplam 2.355 kişi istihdam edilmektedir. İstihdam edilenlerin dağılımına bakıldığında; 87 kişinin mühendis, 105 kişinin teknisyen, 388 kişinin usta, 1.302 kişinin işçi ve 473 kişinin de idari personel olarak hizmet verdiği görülmektedir.

Tablo 7- Temizlik Kağıdı Sektöründe Çalışanların Şehirlere Göre Dağılımı (KAĞIT MENDİL, KAĞIT PEÇETE, TUVALET KAĞIDI, HAVLU)						
Şehirler	Mühendis	Teknisyen	Usta	İşçi	İdari	Toplam Personel
İstanbul	26	26	53	623	86	814
Yalova	37	35	194	28	91	385
İzmir	8	10	8	162	117	305
Denizli	5	14	0	119	105	243
Bilecik	6	4	87	52	16	165
Kocaeli	0	1	9	80	11	101
Tekirdağ	2	3	4	46	9	64
Kayseri	1	4	4	48	3	60
Adana	1	3	2	23	11	40
Ankara	1	2	7	13	7	30
Antalya	0	1	2	22	4	29
Erzurum	0	0	0	25	3	28
Gaziantep	0	0	3	16	2	21
Konya	0	1	3	13	1	18
Karaman	0	1	2	12	2	17
Muğla	0	0	4	5	0	9
Adıyaman	0	0	1	4	1	6
Samsun	0	0	1	4	1	6
Yozgat	0	0	1	4	1	6
Diyarbakır	0	0	2	0	2	4
Tunceli	0	0	1	3	0	4
Toplam	87	105	388	1.302	473	2.355

Kaynak: TOBB

d) Türkiye Temizlik Kağıdı İhracatı

Dış Ticaret Müsteşarlığı verilerine göre; 1997 yılında 41,7 milyon \$ olan Türkiye'nin temizlik kağıdı ihracatının 2001 yılında 90,2 milyon \$'a ulaştığı görülmektedir. 2002 yılında ise bir önceki yıla göre %35,7 oranında artışla 122,5 milyon \$'lık temizlik kağıdı ihracatı gerçekleştirilmiştir. İhracatın artmasındaki en önemli nedenler firmalarımızın üretim kapasitelerini artırması ve bununla beraber üretimde yeni teknolojilerin kullanılmasıyla gelen talebi karşılamada etkinlik sağlanmasıdır.

Tablo 8 - Türkiye Temizlik Kağıdı İhracatı		
	Miktar (Bin Ton)	Değer(Milyon \$)
1997	26,4	41,8
1998	23,4	39,7
1999	21,1	36,6
2000	31,5	52,1
2001	61,8	90,2
2002	82,0	122,5

Kaynak : DTM verileri

Türkiye 2002 yılında 110 ülkeye temizlik kağıdı ihracatı yapmıştır. 2002 yılında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 24 milyon \$ ile İsrail olmuş, onu sırasıyla Güney Afrika Cumhuriyeti, Romanya ve İngiltere izlemiştir. İsrail'e olan ihracatımızın artmasındaki en önemli neden, ihracatta alınan gümrük vergilerinin düşürülmesidir.

	Miktar (Bin Ton)	Değer(Milyon \$)
İsrail	21,4	24,1
Güney Afrika Cumhuriyeti	7,1	15,4
Romanya	8,4	14,9
İngiltere	9,0	8,8
Bulgaristan	3,0	4,9
İtalya	2,3	4,4
Makedonya	2,5	4,1
Yunanistan	4,8	3,9
Gürcistan	1,1	3,5
K.K.T.C.	1,6	2,6
Diğer	20,8	35,9
TOPLAM	82,0	122,5

Kaynak: DTM verileri

e) Türkiye Temizlik Kağıdı İthalatı

Türkiye'nin temizlik kağıdı ithalatı 1997 yılında 24 milyon \$ iken, 2001 yılında 33 milyon \$'a yükselmiştir. 2002 yılında ise %11 oranında artarak 37 milyon \$ seviyesinde gerçekleştirilmiştir. Temizlik kağıdı için işlenen hammaddeyi bazı firmalarımızın yurt dışından temin etmesi ithalatın yükselmesinin ana nedeni olmuştur.

	Miktar (Bin Ton)	Değer(Milyon \$)
1997	18,3	24,1
1998	10,6	22,7
1999	19,2	34,0
2000	25,8	47,7
2001	18,4	33,6
2002	24,8	37,2

Kaynak: DTM

Türkiye'nin 2002 yılı temizlik kağıdı ithalatından en büyük payı 8,1 milyon \$'la Almanya almış, onu sırasıyla İtalya, Macaristan, Yunanistan ve İsrail izlemiştir.

Tablo 11- Türkiye'nin 2002 Yılı Temizlik Kağıdı İthalatında İlk On Ülke		
	Miktar (Bin Ton)	Değer (Milyon \$)
Almanya	3,8	8,1
İtalya	4,8	7,2
Macaristan	1,0	5,1
Yunanistan	5,7	4,9
İsrail	3,2	3,6
Fransa	1,0	1,3
Bulgaristan	1,7	1,2
İsveç	0,5	1,0
Kanada	1,1	0,9
İspanya	0,5	0,8
Diğer	1,5	3,1
Toplam	24,8	37,2

Kaynak: DTM

f) Türkiye'nin Temizlik Kağıdı İthalatına Uyguladığı Vergi Oranları

Tablo 12- 4803 ile başlayan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonları (2003 Yılı):						
G.T.İ.P.	Eşyanın Tanımı	Standar dizasyon	Ölçü Birimi	Kanuni %	Tavizli %	AB-EFTA %
4803.00	Tuvalet ve yüz temizliği için ince kağıt, havlu veya kağıt peçete ve ev işlerinde veya sağlık amaçlarıyla kullanılan benzeri kağıtlar, selüloz vatka ve selüloz elyaf tabakaları (krepe edilmiş, kıvrımlı, kabartılmış, perfore edilmiş, yüzeyleri boyanmış, yüzleri dekore edilmiş veya basılmış olsun olmasın)(rulo veya tabaka halinde):					
4803.00.10.00.00	- Selüloz vatka		-	0,8	1,6	0
	- Krepe edilmiş kağıtlar ve selüloz elyaf tabakaları:					
4803.00.31.00.00	- - Her bir katının m2. ağırlığı 25 gr. veya daha az olanlar		-	0,8	1,6	0
4803.00.39.00.00	- - Her bir katının m2 . ağırlığı 25 gr'dan fazla olanlar		-	0,8	1,6	0
4803.00.90.00.00	- Diğerleri		-	0,8	1,6	0

Tablo 13- 4818 ile başlayan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonları (2003 Yılı):

G.T.İ.P.	Eşyanın Tanımı	Standar dizasyon	Ölçü Birimi	Kanuni %	Tavizli %	AB-EFTA %
4818	Tuvalet kağıtları ve ev işlerinde veya sağlık amacıyla kullanılan türden benzeri kağıt, selüloz vatka veya selüloz liflerden tabakalar (genişliği 36 cm.yi geçmeyen rulolar halinde veya ölçüsüne göre kesilmiş); kağıt hamurundan, kağıttan, selüloz vatkadandan veya selüloz lif tabakalardan kağıt mendiller, kurutma kağıtları, havlular, masa örtüleri, sofrta peçeteleri, bebek bezleri, tamponlar, yatak çarşafı ve benzeri ev eşyası, hijyenik ve hastane eşyası, giyim eşyası ve aksesuarı:					
4818.10	- Tuvalet kağıtları:					
	- - Bir katının m2. ağırlığı 25 gr. veya daha az olanlar:					
4818.10.10.10.00	- - - Kraft kağıdından		-	0,8	1,6	0
4818.10.10.90.00	- - - Diğerleri		-	0,8	1,6	0
	- - Bir katının m2. ağırlığı 25 gr. dan fazla olanlar:					
4818.10.90.10.00	- - - Kraft kağıdından		-	0,8	1,6	0
4818.10.90.90.00	- - - Diğerleri		-	0,8	1,6	0
4818.20	- Mendiller, kurulama veya yüz silme kağıt ve havluları:					
4818.20.10.00.00	- - Mendiller, kurulama veya yüz silme kağıtları		-	1,2	2,4	0
	- - El havluları:					
4818.20.91.00.00	- - - Rulo halinde olanlar		-	1,2	2,4	0
4818.20.99.00.00	- - - Diğerleri		-	1,2	2,4	0
4818.30.00.00.00	- Masa örtüleri ve sofrta peçeteleri		-	1,2	2,4	0
4818.40	- Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya:					
	- - Hijyenik havlu, tampon ve benzeri eşya:					
4818.40.11.00.00	- - - Hijyenik havlular		-	0,8	1,6	0
4818.40.13.00.00	- - - Tamponlar		-	0,8	19	0
4818.40.19.00.00	- - - Diğerleri		-	0,8	19	0
	- - Bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya:					
4818.40.91.00.00	- - - Perakende satılacak hale getirilmemiş		-	1,2	2,4	0
4818.40.99.00.00	- - - Diğerleri		-	1	2	0
4818.50.00.00.00	- Giyim eşyası ve aksesuarı		-	1,2	2,4	0
4818.90	- Diğerleri:					
4818.90.10.00.00	- - Tıbbi, cerrahi veya hijyenik amaçlarla kullanılmaya mahsus eşya (perakende satılacak hale getirilmemiş)		-	1,2	2,4	0
	- - Diğerleri:					
	- - - Rulo veya tabakalar halinde diğer kağıt ve kartonlar					
4818.90.90.10.00	- - - - Kağıtlar		-	1,2	2,4	0
4818.90.90.20.00	- - - - Kartonlar		-	1,2	2,4	0
4818.90.90.90.00	- - - - Diğerleri		-	1,2	2,4	0

g) Türkiye’de Temizlik Kağıdının Dağıtım

Yapılan bir araştırmaya göre; temizlik kağıdı ürünlerinin ülke pazarına dağıtımını sağlayan satış zincirleri arasında en büyük payı %66’lık oranıyla süpermarketler almıştır. Aşağıda yer alan tabloda da görüldüğü üzere, ikinci sırada yer alan bakkalların satıştan aldığı pay %22 iken, orta büyüklükteki marketlerin aldığı pay ise %9 oranındadır.

Tablo 14- Türkiye Temizlik Kağıdı Pazarındaki Satış Noktalarının Dağılımı (%)	
Yer	Pay
Süpermarketler	66
Bakkallar	22
Orta Büyüklükte Marketler	9
Eczaneler	1
Kuruyemişçiler	1
Büfeler	1

Kaynak:AC Nielsen ZET

V) SEKTÖRÜN BAŞLICA SORUNLARI

- Tüketim Yetersizliği : Temizlik kağıdı sektöründe faaliyet gösteren firmaların karşılaştıkları en önemli sorun, iç pazarda yaşanan talep darlığıdır.
- Fazla Kapasite : Sektörde yaşanan kapasite fazlalığı da sorun yaratmaktadır. Buna rağmen, sektöre yapılan ve halen devam eden yatırımların tamamlanmasıyla birlikte, kapasitenin mevcut talebin çok üzerine çıkacağı ve arz fazlasının büyük sorun yaratacağı da düşünülmektedir.
- Hammade Sıkıntısı : Temizlik kağıdının ana hammaddesi olan selülozun ithalat yoluyla tedarik edilmesi sektör için ciddi bir sorun oluşturmaktadır.
- Selüloz fiyatlarında dolar bazında görülen artışların ürün fiyatlarına yansıtılamaması da firmaları sıkıntıya sokan başka bir sorundur.
- İhracatta karşılaşılan en önemli sorun ise, temizlik kağıtlarının hacimli ürünler olması nedeniyle nakliye masraflarının çok yüksek olmasıdır.
- Haksız Rekabet : Son yıllarda yaşanan ekonomik krizler sonrası tüketici alım gücünün düşmesi ile bir anda ortaya çıkan bazı fason üreticilerin kalitesiz ve ucuz ürün satışları sektörde haksız rekabete neden olmuştur. Fason üretimi olan bazı ürünlerde paket içi adet, rulo uzunluğu ve yaprak adedi gibi unsurlar pakette belirtilenin altında çıkabilmektedir. Bu tür ürünler raf fiyatlarına bakıldığında ucuz olarak algılanabilmektedir. Fakat yapılan araştırmalar, bu tür ürünler kullanıldığında aynı miktarda kağıt için çok daha fazla ödeme yapıldığını ortaya koymaktadır.
- Sektör için büyük önem taşıyan bir diğer konu da diğer sektörlerde olduğu gibi enerji maliyetlerinin yüksekliğidir.

VI) SONUÇ

Sektör yetkililerine göre; sektörün kapasite kullanımı konusundaki sorunu aşması, ancak temizlik kağıdı kullanımının yaygınlaşması ve pazarın büyümesi ile mümkün görülmektedir.

Ayrıca, haksız rekabet konusunda yaşanan sıkıntıların, tüketicilerin bilinçlendirilerek, tercihlerini raf fiyatlarına göre değil de, kaliteyi de göz önünde tutarak yapmalarının sağlanmasıyla aşılabileceği düşünülmektedir.

Bugün sektörde yaşanan gelişmeler ve giderek artan temizlik kağıdı tüketimi göz önüne alındığında; geniş ürün yelpazesıyla gelecek vaad eden bir sektör olan temizlik kağıdı sektörünün, insan sağlığı ve hijyen açısından büyük önem taşıdığı açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu nedenlerle sektörün gelişimine engel olan sorunların acilen çözümlenmesi gerekmektedir.

Kişisel temizlik ve hijyen bilincini artırmak, çağdaş, kaliteli ve sağlıklı yaşamın öncüsü olmak için temizlik kağıdı kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla halkı bilgilendirmek ve bilinçlendirmek yönünde çeşitli faaliyetler gerçekleştirilmelidir. Bu tür hizmetler hem haksız rekabetin önüne geçecek, hem toplum sağlığına hizmet edecek hem de sektörün gelişimine katkıda bulunacaktır.

Ayrıca, bazı firmalarımızın Avrupa'nın en gelişmiş otomasyon ve en ileri teknolojisine sahip olan yeni üretim tesisleri kurmaları sayesinde üretim hacmini yaklaşık 4 kat artırmalarının ihracata çok büyük katkısının olacağı düşünülmektedir. Böylelikle dünya temizlik kağıdı piyasalarında, Türkiye'nin yakın gelecekte büyük başarılar göstermesi beklenmektedir. Stratejik konumun getirdiği avantajlar göz önüne alındığında; başta Avrupa, Ortadoğu ve Türki Cumhuriyetler olmak üzere Türkiye'nin farklı kıtalarda 150'ye yakın ülkeye ihracat yaparak temizlik kağıdı ihracatını artırma trendini sürdürmesi beklenilmektedir.

KAYNAKLAR

- AC Nielsen ZET
- DTM verileri
- DİE verileri.
- Dünya/Ekonomi-Politika Dergisi "Temizlik Ürünleri ve Hizmetleri", 26.02.2001
- Dünya/Ekonomi Politika Dergisi "Kağıt-Matbaa", 03.05.2001
- Eczacıbaşı-İpek Kağıt San. ve Tic. A.Ş.
- EU Consulting, Starnberg, Germany
- İstanbul Üniversitesi/orman Fakültesi/Prof.Dr.Ahmet Kurtoğlu
- PC/TAS
- Toprak Temizlik Kağıdı San. ve Tic. A.Ş.
- www.milliyet.com.tr
- www.kazete.com.tr
- www.convertingloop.com
- www.europeantissue.com
- www.english.forestindustries.fi
- www.ipekkagit.com.tr

İHRACAT

GTIP12:<Tüm> GTIP12 ADI:<Tümü>

		YIL	2002					
ÜLKE KODU	ÜLKE ADI		MİKTAR 1	BİRİM 1	MİKTAR 2	BİRİM 2	DOLAR	EURO
624	İSRAİL		21382193	--	--	--	24090531	25639876
390	GÜNEY AFR.CUMHUR.		7120488	--	--	--	15379752	16056755
66	ROMANYA		8352490	--	--	--	14904443	15720100
6	İNGİLTERE		9001514	--	--	--	8784435	9393933
68	BULGARİSTAN		3018610	--	--	--	4949795	5210302
5	İTALYA		2257974	--	--	--	4367258	4706331
96	MAKEDONYA		2513521	--	--	--	4125738	4377935
961	İST.AHL.SERBEST B		534479	--	--	--	4112833	4282839
9	YUNANİSTAN		4838499	--	--	--	3920568	4081515
76	GÜRCİSTAN		1115142	--	--	--	3463753	3794364
962	İST.DERİ SER.BÖLG		891533	--	--	--	2600978	2618063
601	KUZEY KIBRIS T.C.		1559858	--	--	--	2599964	2766537
608	SURİYE		3197497	--	--	--	2511156	2675686
78	AZERBEYCAN-NAHÇ.		1006244	--	--	--	2370624	2583126
208	CEZAYİR		1587044	--	--	--	2110483	2214876
958	KESİNLEŞMEMİŞ ÜLK		754686	--	--	--	1564223	1669353
75	RUSYA FEDERASYONU		360752	--	--	--	1504557	1574986
72	UKRAYNA		755520	--	--	--	1329866	1433397
616	İRAN		1536037	--	--	--	1235304	1379677
94	YUGOSLAVYA FEDERAL C		677441	--	--	--	1218290	1290024
973	RİZE SERBEST BÖLG		131617	--	--	--	1216602	1320132
81	ÖZBEKİSTAN		365639	--	--	--	1196919	1271913
1	FRANSA		1075512	--	--	--	1137390	1274627
3	HOLLANDA		541911	--	--	--	1101162	1157749
4	ALMANYA		516797	--	--	--	1099529	1175023
604	LÜBNAN		674124	--	--	--	1029190	1103336
680	TAYLAND		1028140	--	--	--	818545	887020
8	DANİMARKA		435038	--	--	--	730113	779511
11	İSPANYA		634672	--	--	--	657078	699901
64	MACARİSTAN		309949	--	--	--	591547	651243
80	TÜRKMENİSTAN		195231	--	--	--	557076	589757
93	BOSNA HERSEK		260889	--	--	--	508464	533187
400	A.B.D.		481304	--	--	--	488971	530649
216	LİBYA		165515	--	--	--	346824	363203
662	PAKİSTAN		145392	--	--	--	319158	325460
632	SUUDİ ARABİSTAN		387789	--	--	--	305032	327287
306	MERKEZ AFRİKA CUM		150713	KG	--	--	303845	333812
330	ANGOLA HALK CUMHU		304752	--	--	--	258924	289506
628	ÜRDÜN		322641	--	--	--	248104	270884
70	ARNAVUTLUK		121539	--	--	--	211623	211825
220	MISIR		67177	--	--	--	153698	160001
74	MOLDOVYA		71435	--	--	--	149388	156684
79	KAZAKİSTAN		53542	--	--	--	119705	127594
204	FAS		140142	--	--	--	115556	121520
60	POLONYA		44735	--	--	--	105622	118044

822	FRANSIZ POLİNEZ.	110848	KG	--	--	101240	100763
636	KUVEYT	112838	--	--	--	95858	106840
647	BİR.ARAP EMİRLİK.	45768	--	--	--	90218	93828
83	KIRGIZİSTAN	55284	--	--	--	71273	78788
720	ÇİN HALK CUMHUR.	7031	KG	--	--	70878	74651
82	TACİKİSTAN	18944	--	--	--	68219	68835
212	TUNUS	33938	--	--	--	67831	72220
963	EGE SERBEST BÖLGE	25152	--	--	--	66976	71468
224	SUDAN	24720	--	--	--	64746	67893
640	BAHREYN	69306	--	--	--	57922	64489
38	AVUSTURYA	9597	--	--	--	57209	59253
484	VENEZÜELLA	31015	KG	--	--	53837	54903
370	MADAGASKAR	22796	--	--	--	47322	47198
334	ETİOPYA	30919	--	--	--	44687	45744
732	JAPONYA	5561	--	--	--	44028	46745
373	MAURITIUS	27287	--	--	--	43923	44521
268	LİBERYA	44351	--	--	--	35131	36736
248	SENEGAL	14371	--	--	--	33696	34447
2	BELÇİKA_LÜKSEMBURG	12529	--	--	--	33233	36767
740	HONG-KONG	29611	--	--	--	33017	33658
728	GÜNEY KORE CUM.	3007	KG	--	--	30175	31579
28	NORVEÇ	24739	--	--	--	29736	29401
46	MALTA	18189	KG	--	--	29311	31268
36	İSVİÇRE	5986	--	--	--	25746	28071
404	KANADA	32275	KG	--	--	25024	25198
30	İSVEÇ	11722	--	--	--	22647	23055
288	NIJERYA	6044	--	--	--	18428	18301
377	MAYOTTE	7356	KG	--	--	18161	17615
302	KAMERUN	10566	--	--	--	16158	17425
666	BANGLADEŞ	7370	KG	--	--	14037	14404
55	LİTVANYA	4528	--	--	--	13496	13923
653	YEMEN	7200	KG	--	--	11280	11126
667	MALDİV ADALARI	4472	KG	--	--	11250	10963
660	AFGANİSTAN	3105	--	--	--	11248	11549
236	BURKİNA FASO	7320	KG	--	--	10800	10432
644	KATAR	3353	--	--	--	9404	10261
664	HİNDİSTAN	4673	KG	--	--	9128	9352
92	HIRVATİSTAN	1058	KG	--	--	7062	7679
62	ÇEK CUMHURİYETİ	1035	--	--	--	6853	7288
706	SİNGAPUR	1548	KG	--	--	6112	6777
73	BEYAZ RUSYA	1491	--	--	--	5661	6299
352	TANZANYA	2169	KG	--	--	5372	5329
280	TOGO	2534	--	--	--	5095	4985
318	KONGO	2750	--	--	--	5058	5202
7	İRLANDA	5882	KG	--	--	4114	4223
322	ZAİRE	1440	--	--	--	4026	3984
228	MORİTANYA	1837	KG	--	--	2961	3422
346	KENYA	1401	KG	--	--	2799	3180
240	NIJER	1790	KG	--	--	2670	3017
976	AVRUPA SERBEST BÖL	2419	KG	--	--	2657	2942
252	GAMBIYA	1725	KG	--	--	2595	2714
701	MALEZYA	595	KG	--	--	2207	2494

960	ANTALYA SERBEST B	2465	KG	--	-	2198	2511
966	MERSİN SERBEST BÖ	61	KG	--	-	1919	2177
979	BURSA SER. BÖL.	199	--	--	--	1487	1492
244	ÇAD	672	KG	--	-	966	972
276	GANA	375	KG	--	-	760	835
314	GABON	415	--	--	--	658	696
971	MENEMEN SERBEST B	95	KG	--	-	455	506
260	GİNE	90	KG	--	-	454	451
91	SLOVENYA	40	KG	--	-	379	378
736	TAYVAN	8	KG	--	-	232	239
386	MALAVİ	368	KG	--	-	195	201
463	CAYMAN ADALARI	12	KG	--	-	164	188
442	PANAMA	20	KG	--	-	148	170
		82015982				122477146	129883564

21.382.193 24.090.531
 7.120.488 15.379.752
 8.352.490 14.904.443
 9.001.514 8.784.435
 3.018.610 4.949.795
 2.257.974 4.367.258
 2.513.521 4.125.738
 4.838.499 3.920.568
 1.115.142 3.463.753
 1.559.858 2.599.964
 82.015.982 122.477.146

FİRMA	ADRES	TELEFON
PROCTER&GAMBLE TÜKETİM MALLARISAN.A.Ş.	SEFAKÖY İNÖNÜ CAD.NO:206/K.ÇEKMECE	İSTANBUL 0212 473 50 52
EKOM ECZACIBAŞI DIŞ TİC. A.Ş.(İPEK KAĞIT SAN.TİC.A.Ş.)	BÜYÜKDERE CAD. NO.193/ÇİRAĞAN	İSTANBUL 2122792626
YAŞAR DIŞ TİC.A.Ş (YAŞAR HOLDİNG)	GAZİ OSMAN PAŞA BULV.NO:10/1 K:3-4-7/KONAK	İZMİR 0232 4890121
TOPRAK DIŞ TİC.A.Ş (TOPRAK TEMİZLİK KAĞIDI A.Ş.)	IHLAMUR CD.NO:10 K:9 A BLOK/BEŞİKTAŞ	İSTANBUL 0212 326 39 01
ROZİ KAĞIT VE TEMİZLİK ÜRÜNLER SAN.VE TİC.A.Ş.	YUKARI DUDULLU ORGANİZE SAN.BÖNATO YOLU 4.CADDE NO:15	İSTANBUL (216) 4666344
ASTEL KAĞITÇILIK SAN.VE TİC. A.Ş	AŞİREFENDİ CD.KİSMET HAN NO:307 K:3/EMİNÖNÜ	İSTANBUL 0212 5990390
İPEKYOLU KAĞIT SAN.VE TİC.A.Ş.	SELAMİ ÇEŞME MAH.F.ÇAKMAK CAD.NO:14	İSTANBUL (212) 5416622
PAKTEN SAĞLIK ÜRÜN.SAN.VE TİC.AŞ	KÜSGET SOK.B.LOK 21 ADA 10/11 ŞEHİT KAMİL	GAZİANTEP (342)3374550
SAPRO TEMİZLİK ÜRÜNLERİ SAN.VE TİC.A.Ş	İKİTELLİ SANAYİ BÖLGESİ TÜMSANSAN.SİT.5.BLOK NO:8-10	İSTANBUL (212) 4851093
İPEKYOLU KAĞIT SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ	SÖĞÜTLÜÇEŞME MAH.FEVZİ ÇAKMAK CAD.NO:12/K.ÇEKMECE	İSTANBUL 0212 5416622
BAŞAK PEÇETE KAĞIT SAN.A.Ş.	B.BÖLCEK MAH.B.BÖLCEK CD.ARKCIAPT.ALTİ NO:14	AKSARAY 382-213 58 28
STEMED STERİL MEDİKAL MALZ.İM.İHR.VE TİC.LTD.ŞTİ	İRFAN BAŞTUĞ CD.NO:231/HASKÖY	ANKARA 0312 3380934
ARYA KAĞIT SAĞLIK GİD. VE TEM.MAD.İM.PAZ.LTD.ŞTİ.	GÜLSUYU CAD.ARI SOK.NO:18 K:9	İSTANBUL 0216 394 17 36
VİREX İNTERNATİONAL KAĞIT ÜR. SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	TURGUT ÖZAL CAD.İKİTELLİ ORG. SAN.BÖL.NO:133	İSTANBUL (212) 6711581-3
HES KİMYA SANAYİ VE TİC.A.Ş.	ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ 6.CADDE NO:5	KAYSERİ (352)4422540
VİKİNG KAĞIT VE SELÜLOZ A.Ş.	HÜRRİYET CAD.NO.474/ALİAĞA	İZMİR (232)6160600
KOZA MATBAA MALZ.HED.EŞYA SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ.	LİTROS YOLU 2.MATB.SİT. E BLOK K.6 NO.4 NE 7-9	İSTANBUL (212) 5764106
KAĞITSAN KAĞIT VE KAĞIT ÜRÜNLERİ SAN.TİC.LTD.ŞTİ.	YAVUZ SELİM MAH.NO:3/14 SOKAK NO.9/BAĞCILAR	İSTANBUL (212)4338415
BİLKON KAĞIT BOBİN AMBALAJ SANVE TİC.A.Ş.	2. ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ CELAL DOĞAN BULVARI	GAZİANTEP (342)3374630

FAKS

0212 473 51 98

0232 4256667

0212 236 87 18

(216) 4666341

0212 5990395

(212) 5796769

(342)3374556

(212) 4851092

0212 5796769

382-213 58 28

0212 3387609

0216 394 17 38

(212) 6711582

4422809

(232)6167700

(212) 5659957

4338446

(342)3374634